

Rajz tantárgy angol nyelven

1-4 évfolyam

Óraterv

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
1.	1	37
2.	1	37
3.	1	37
4.	1,5	55,5

A fejlesztés célterületei - kompetenciák – kompetenciakomponensek

Személyes kompetenciák fejlesztése

- Az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történelmi érzék fejlesztése
- A tanulók ön-és világszemléletének, világképének formálása
- Az önálló olvasmányválasztás igényének felkeltése
- Önkifejezés, önellenőrzés, önismeret fejlesztése

Kognitív kompetenciák fejlesztése

- Az önművelésnek igényének, az élethosszig tartó tanulás, az önálló ismeretszerzés képességeinek kialakítása
- A kreatív, kritikus, problémamegoldó, fogalmi gondolkodás, a nyelvi problémamegoldás a logikai viszonyok felismerésének, az értelmezés, az indoklás, a bizonyítás képességének fejlesztése
- Az alkotóképesség, a képzelet fejlesztése
- Az emlékezet fejlesztése
- A tanulás képességének fejlesztése, ismeretfeldolgozási technikák megtanítása:
- Ismeretek, adatok, információk gyűjtése, célszerű, gondos elrendezése
- Jegyzetkészítés tanári irányítással a szövegértés elemző műveleteire építve
- Lényegkiemelés
- Vázlatkészítés, ill. vázlatfelhasználás
- Tömörítés, összefoglalás megértése és készítése adott szempont alapján
- Gyakorlottság felelet, beszámoló, összefoglalás elkészítésében

Szociális kompetencia fejlesztése

- A szolidaritás, szociális érzékenység az együttműködés, az empátia, kooperáció fejlesztése
- A közösségi magatartás formálása
- Beszélgetésben, vitában való részvétel: kapcsolatfelvétel, -tartás, saját álláspont előadása, megvédése, figyelem az ellenvéleményre együttműködés a társakkal, mások véleményének és érvelésének elfogulatlan és konstruktív megközelítése,

Kommunikáció

(Kulcskompetencia, mely személyes- kognitív-szociális aspektusokkal egyaránt rendelkezik)

Kommunikációs képességfejlesztés:

- a különféle közlési helyzetekben és szövegtípusokban való kommunikáció tudatos

stratégiáinak felépítése,

- a kommunikációs magatartásmódok és tevékenységek egyszerre kreatív és normatív használata,
- a nyelvi problémaészlelés képességének folyamatos fejlesztése,
- a racionális és sikeres vita stratégiáinak elsajátítása.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulási iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

A helyi tanterv módosításánál az alábbi szempontok érvényesüljenek:

- A kompetenciafejlesztés
- Fontos fejlesztési feladatok:
  - önálló tanulás, jegyzetelési technikák elsajátíttatása
  - az információszerzés- és feldolgozás (forrásból tájékozódás, csoportosítás, rendszeres, felhasználás Új összefüggésben) képességének fejlesztése
  - kommunikációs képességek (Pl. műfajok ismerete, értése, a nyelv helyes használata, helyesírás) erősítése
  - a szociális kompetenciák fejlesztése
  - a térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódás

A kulcskompetenciák

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyének, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket,

megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek —, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A Nemzeti alaptantervben megjelenő kulcskompetenciák alapját a *Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on Key Competences for Lifelong Learning (2006/962/EC)* című dokumentum képezi.

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, -értést és -alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat - szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) — a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A tantervben a kapcsolódó kompetenciaterületeket és kiemelt fejlesztési feladatokat az alábbiak szerint jelöljük:

- kulcskompetenciák:
  - anyanyelvi kommunikáció any.
  - idegen nyelvi kommunikáció iny.
  - matematikai kompetencia mat.
  - természettudatos kompetencia term.
  - digitális kompetencia dig.
  - a hatékony önálló tanulás tan.
  - szociális és állampolgári kompetencia szoc.
  - kezdeményezőképeség és vállalkozói kv.
  - esztétikai - művészeti tudatosság és kifejezőképeség em.

- kiemelt fejlesztési feladatok:
  - énkép és önismeret ÉN)
  - hon- és népismeret H)
  - európai azonosságtudat – egyetemes kultúra E)
  - környezeti nevelés K)
  - információs és kommunikációs kultúra I)
  - testi és lelki egészség TE)
  - tanulás T)
  - felkészülés a felnőtt lét szerepeire F)

Tanterv

Rajz tantárgy angol nyelven 1-4. osztály számára

Célok és feladatok

Átfogó szakmai célja a tanulók látáskultúrájának megalapozása. Feladata vizuális megismerő, befogadó, alkotó képességek fejlesztése, a kommunikáció köznapi, művészi, műszaki és tudományos-módjainak, a közlés és kifejezés képi formáinak megismertetése. Fejleszti síkbeli, térbeli ábrázoló, kifejező, közlő, alakító, konstruáló képességeiket. A gondolatban és érzelmekben gazdag tevékenységek által a világ érzéki- tapasztalati birtokbavételére nevel. Feladata a látás és a kéz intelligenciájának kiművelése. A térszemlélet, a forma-, színdinamika és szerkezeti érzék, az anyagismeret képességei a tantárgy fejlesztő hatására emelkednek magasabb szintre. A megsokszorozódott vizuális hatások, technikai információk korábban a tantárgy újszerű célja az információk közti szelekció, a tanulók kritikus befogadási képességének megalapozása.

Az általános nevelési célokhoz a kreativitás, a problémafelismerő- és megoldó képesség, a képzelet, a képi gondolkodás, az ízlés, a nyitottság, az empátia, az érzelmi élet gazdagításával járul hozzá. A művészeti nevelés értékközvetítő, értékteremtő, egyben személyiségformáló szerepet tölt be. Jelentősen hozzájárul a kultúra értékeit becsülő, környezettudatos magatartás formálásához.

Az 1-4. osztályban a vizuális nevelés célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket élményeik, tapasztalataik, fantáziaviláguk kifejezéséhez, látási információk, esztétikai hatások befogadásához, alkotó tevékenységekhez. Az érzelmekkel kísért önkifejezés elmélyültségének megőrzése mellett az egyre céltudatosabb megismerés ösztönzése, képi gondolkodásuk fejlesztése, vizuális képzeletkincsük bővítése. Lehetővé teszi a gyermekek számára a látható, tapintható tárgyi valóságban, a képi világban való eligazodást és személyes alkotói utak bejárására bátorít.

A tantárgy feladata a tanulók ábrázolásbeli formakészletének további gazdagítása, megfigyelőképességük, tér- és időérzékük fejlesztése a látvány és a mozgás ábrázolásával, térbeli rendezéssel; szín- forma-és szerkezeti érzékük alakítása rajzolással festéssel, mintázással, konstruálással, érdeklődésük folyamatos ébrentartásával. Esztétikai érzékenységük fejlődését a manuális munka, a látványélmények és a bemutatott műalkotások szolgálják. Az alkotó és befogadó tevékenységek szabálytudatuk, akaratuk, önértékelésük megerősítését célozzák, a csoportmunka lehetősége együttműködési készségeiket fejleszti.

A vizuális nyelv a látvány értelmezésének nyelve, a témakörök kifejező elemeit és rendező elveit sorolja fel; kifejezés, képzőművészet témakör a gyermekek személyes, kifejező- expresszív tevékenységének és az elvárható műelemzési, művészeti ismereteinek leírását tartalmazza. A vizuális kommunikációhoz a vizuális megismerést szolgáló tevékenységek, és a köznapi- informatív tudományos képi közlésekkel kapcsolatos ismeretanyagok tartoznak. A tárgy- és környezetkultúra témaköre a használati tárgyakkal, a tárgyalakító művészetekkel és az építészettel kapcsolatos alkotó és elemző tevékenységeket tartalmazza. A tananyag bővülő, spirális elrendezésű, a témakörök és a fő tevékenységi formák évenként ismétlődnek, tartalmukban gyarapodnak, műveleti szintjük emelkedik, a technikák bővülnek, anyagokat, eszközöket, eljárásokat javasol. A tananyag jellegét tekintve mind a négy évfolyamon gyakorlati tevékenységközpontú. A tanítás során a kerettantervi követelmények leghatékonyabban a több témakör szempontjait magába foglaló komplex feladatokkal teljesíthetők.

Fejlesztési követelmények:

- Legyen képes a gyermek gondolatait, érzéseit, élményeit vizuális nyelvi eszközökkel, saját kifejezési céljai szerint és a tanuláshoz szükséges formában, a megismert technikák egyre jártasabb használatával megjeleníteni.
- Értse a műalkotások képi közlések, tárgyak életben betöltött szerepét.

- Tudjon a térben tájékozódni, tudja a maga számára értelmezni a tankönyveiben, környezetében található vizuális közlő, eligazító jeleket.
- Ízlésítéletét néhány szempont alapján indokolja.
- Általános nevelési követelmény a saját és mások munkájának megbecsülése, a kultúra és a környezetvédelem fontosságának megértése, az esztétikai élmények iránti nyitottság, törekvés az értékes és az értéktelen megkülönböztetésére.
- A tantárgyi fejlesztés eredményeképpen várható a tanulók egyéni eltéréseket mutató képesség-, készség-, ismeret- és magatartásbeli fejlődése, melynek tényét minden esetben önmaguk év eleji szintjéhez, valamint az életkori jellemzőkhöz viszonyítva ítélünk meg.

Alkotó képességek:

- A kisiskolások érdeklődésére, észlelési érzékenység jellemző: kíváncsi rácsodálkozás a látható világ számukra új, érdekes, szép jelenségeire. Képzelőerejük az eleven, konkrét belső képekben, képzeletben való gondolkodásban, valamint a képzettársításaik könnyedségében, tartalmi gazdagságában és képi- plasztikai, kifejezés, síkbeli és térbeli konstruálás bátorságában, eredetiségében nyilvánul meg. Szívesen alkalmaznak szokatlan, egyéni megoldásokat. Ábrázolási jelrendszerük árnyaltabbá válik, egyéni vonásokat hordoz. Kifejezőképességük, expresszivitásuk szubjektív arány- és színkezelésben, fokozásban, kiemelésben mutatkozik meg. Kreativitásuk az ötletek könnyed áramlásában, egyéni leleményességben nyilvánul meg, amit lelkesedéssel végzett konkrét tevékenység motivál. Elképzeléseiket igyekeznek azonnal meg is valósítani, ennek során addig szerzett készségeiket, ismereteiket mozgósítják, de többségük a tanító segítő közreműködésére is igényt tart. Az alkotás öröme teszi képessé őket munkáik kidolgozására. Képesek alkotásaikat segítséggel értékelni, elemezni, társaik élményeit is figyelemmel követik.

Befogadó, megismerő képességek:

- Az alsó tagozatos gyermekre jellemző a látható világ jelenségeivel, az esztétikai értékekkel kapcsolatos élmények iránti észlelési nyitottság; ösztönös és könnyen mozgósítható kíváncsi rácsodálkozás, képesség élőlények, tárgyak, képek, jelenségek tüzetes szemlélésére, megfigyelésre; látványelemek emlékezeti megőrzésére, könnyed felidezésére. Vizuális emlékezetük megtartó erejére építve képesek az ábrázolás- alakítás során vizuális esztétikai képzetekkel végzett gondolkodási, képzeleti műveletekre (összehasonlításra, elemzésre, képzeleti átalakításra). A látványban rejlő jelentést, művészeti kifejezést, a közlések tartalmát adott szempontok alapján olvassák, elemzik. Képesek látható (tér, forma, szín, változás, mozgás) viszonylatok megítélésére lényeges összefüggések (külső- és belső forma, forma és tartalom, forma és funkció) megértésére, ábrázolásbeli és szóbeli magyarázatára. Mindenre erős szubjektivitás, egyéni felfedező látásmód jellemző. Műalkotások nézegetése, adott szempontok szerint elemzése során mozgósítják formálódó vizuális, esztétikai, művészeti képzeleteiket. Élményeik érzelmeikben átszűrve tükröződnek, törekszenek asszociációkra támaszkodó egyéni ízlésítéletük megfogalmazására.

A tanulást segítő képességek:

- A vizualitás nélkülözhetetlen a többi érzékszerv tapasztalatainak rendezésében, a tanulásban, a művelődésben, a mindennapi életben. Az információk áttekinthetővé tételéhez, tagolásához, szemléltetéséhez, ábrák megértéséhez és létrehozásához szükséges felkészültség megszerzéséhez tantárgyunk nyújt kellő alapot. Általa sajátíthatja el a tanuló a vizuális információk formáit, és ismeri meg lelőhelyeit (könyvekben, kiállításokon és egyéb más forrásokban).

Az értékelés elvei és szempontjai:

- Első évfolyamon célszerű diagnosztizáló felmérést végezni. Ezáltal felismerhetők a kiemelt adottságokkal rendelkező tehetségesek, kreatív típusú és a szintévesztő gyerekek. Formatív értékelés rendszerességgel történik. A tanító értékeli az egyes csoportok, tanulók egyéni munkáját szóban, szöveggel írásban. Értékelés a tanév végén a tantervi minimum figyelembevételével

írásban történik. 2-3. évfolyamon formatív értékelés a befejezett feladat vagy feladatsor után, szóban és szöveggel írásban egyéneként, csoportmunka esetén szóban.

- Értékelheti még a nevelő a tanórán kívüli gyűjtőmunkát, valamint a pályázatokon elért eredménynek megfelelően a Pedagógiai Programban megfogalmazottak alapján.

Tan eszköz-lista:

1–4. évfolyam

2B-s ceruza, puha radír, golyóstoll, színes kréta, vízfesték, tempera, különböző vastagságú ecsetek, törlőruha, agyag, színes papír, olló, ragasztó, rajzlap, rajztábla, filctoll, zsírkréta, tű, cérna, hurkapálca, újságpapír, textil, magok, termések, gyöngy.